

25.11.2021

kirjaamo.sm@govsec.fi
nina.vienonen@govsec.fi

Viite: VN/6118/2021-SM-17

**PÄIJÄT-HÄMEEN PELASTUSLAITOKSEN LAUSUNTO SISÄMINISTERIÖN
ASETUKSEKSI PELASTUSTOIMEN PALVELUTASOPÄÄTÖKSESTÄ**

Sisäministeriö pyytää lausuntoa otsikon mukaisesta luonnoksesta 14.10.2022 päivätyllä kirjeellä. Päijät-Hämeen pelastuslaitos on mukana pelastuslaitosten yhteisessä lausunnossa, mutta haluaa korostaa omalla lausunnollaan seuraavia asioita:

2 § Palvelutasopäätöksen sisällön perusteet

Asetusluonnoksen mukaan palvelutasopäätös tulee laatia siten, että se mahdollistaa pelastustoimen palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden hyvinvointialueen koko alueella. Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021) 6 § mukaan aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Yhdenvertaisen saatavuuden käsitettä olisi syytä selventää, jotta alueen poliittisilla päättäjäillä olisi edellytys ymmärtää termi samalla tavoin kuin pelastustoimen ymmärtää. Pelastustoimen näkökulman mukaan yhdenvertainen saatavuus liittyy keskeisesti riskiperusteisiin, jolloin palveluihin oikeutetut saavat niitä tiettyjen objektiivisten perusteiden pohjalta. Poliittisen päättäjän näkökulmasta tarkasteltuna, ilman oikeaa kontekstia, riskiperusteisuuden voidaan ymmärtää vaikuttavan pelastustoiminnan palveluiden "saatavuuteen". Riskiperusteisuus tulisi tehdä vahvemmin näkyväksi palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden viitekehyksessä. Tällä varmistettaisiin hyvinvointialueen pelastustoimen ja poliittisten päättäjien yhteinen ymmärrys puhuttaessa pelastustoimen palveluiden yhdenvertaisuudesta.

3 § Palvelutasopäätöksen osat ja 6 § Riskianalyysi

Asetusluonnoksen 3 § perusteella riskianalyysi on palvelutasopäätöksen osa. Luonnoksen 6 § mukaan riskianalyysi toimii palvelutasopäätöksen perustana. Jälkimmäisen pykälän muotoilu viittaa siihen, että riskianalyysi tulisi tehdä erillisenä

25.11.2021

toimenpiteenä ennen palvelutasopäätöksen valmistelua. Tätä voitaneekin myös pitää tarkoituksenmukaisena toimintamallina.

4 § Keskeiset linjaukset

Asetusluonnoksen mukaan palvelutasopäätöksessä tulee linjata pelastustoimen palveluiden laadun määrittely. Laadun määrittelyyn tarvitaan pelastusalan yhteinen viitekehys, jonka pohjalta alueellisia määrittelyjä voidaan tehdä hyvinvointialueella. Tässä käytettävää laatukriteeristöä on yhdenmukaistettava ja selitettävä, koska laadulle voidaan antaa monenlaisia merkityksiä ja sisältöjä eri näkökulmista riippuen. Toimintaa ohjaava viranomaisen voi käsittää sen eri tavoin kuin siitä palvelutasopäätöksessä päättävä aluevaltuutettu. Lisäksi asiakkaat ja palvelua tuottava henkilöstö saattavat ymmärtää laadun ja sen kriteerit eri tavoin.

8 § Palvelutasopäätökseen sisältyvät palvelut ja tehtävät

Asetusluonnoksen mukaan palvelutasopäätöksessä tulisi päättää valmiuden tarkastamisen palvelutasosta. Pelastuslain 84 § mukaan pelastusviranomaiset voivat tehdä tarkastuksia suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varautumisjärjestelyjen valvomiseksi. Hyvinvointialueen veloitteesta tässä tarkoitettun valmiusvalvonnan toteuttamisesta ja sen sisällöstä tulisi antaa tarkempaa ohjausta, joka varmistaisi palvelun yhtenäiset periaatteet ja sisällön valtakunnallisesti.

Jari Hyvärinen
Pelastusjohtaja
Päijät-Hämeen pelastuslaitos